

Rada
Európskej únie

V Bruseli 29. apríla 2021
(OR. en)

8334/21

TELECOM 173
JAI 466
COPEN 205
CYBER 117
DATAPROTECT 110
EJUSTICE 45
COSI 73
IXIM 76
ENFOPOL 155
FREMP 118
RELEX 372
MI 299
COMPET 307

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	22. apríla 2021
Komu:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie

---

Č. dok. Kom.:	COM(2021) 205 final
---------------	---------------------

Predmet:	OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV Podpora európskeho prístupu k umelej inteligencii
----------	--

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2021) 205 final.

Príloha: COM(2021) 205 final

V Bruseli 21. 4. 2021
COM(2021) 205 final

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

Podpora európskeho prístupu k umelej inteligencii

Oznámenie: Podpora európskeho prístupu k umelej inteligencii

1. Úvod

Umelá inteligencia bude mať v nadchádzajúcich desaťročiach obrovský vplyv na to, ako budú ľudia žiť a pracovať. Táto úvaha je základom európskej stratégie pre umelú inteligenciu, ktorá odštartovala v apríli 2018 a bola už aj potvrdená. Potenciálne prínosy umelej inteligencie pre spoločnosť sú mnohoraké, či už ide o menšie znečistenie, menej obetí dopravných nehôd, lepšiu zdravotnú starostlivosť a viac príležitostí pre osoby so zdravotným postihnutím a starších ľudí, alebo o lepšie vzdelávanie a viac spôsobov zapojenia občanov do demokratických procesov, o rýchlejšie rozhodovanie súdov, účinnejší boj proti terorizmu a trestnej činnosti, či už na internete alebo mimo neho, ako aj o posilnenie kybernetickej bezpečnosti. **Umelá inteligencia** prejavila svoj potenciál tým, že **prispela k boju proti ochoreniu COVID-19**, pomohla predpovedať geografické šírenie tejto choroby, diagnostikovať infekciu snímkami z počítačovej tomografie a vyvinúť prvé vakcíny a lieky proti vírusu. Predovšetkým však umelá inteligencia preukázala všestrannosť, ktorej sa môže vyrovnáť len zopár iných technológií. Používanie umelej inteligencie zároveň so sebou prináša určité riziká, ako napríklad potenciálne vystavenie ľudí, a to aj detí¹, zásadným chybám, ktoré môžu ohroziť základné práva a bezpečnosť, ako aj naše demokratické procesy.

Vzhľadom na rýchly technologický rozvoj umelej inteligencie a globálny politický kontext, v ktorom čoraz viac krajín výrazne investuje do umelej inteligencie, musí EÚ konať ako jeden celok, aby využila mnohé príležitosti a riešila výzvy spojené s umelou inteligenciou nadčasovým spôsobom. Od spustenia európskej stratégie pre umelú inteligenciu v apríli 2018² sa Komisia v rámci svojej politiky sústredila na dva aspekty: vytvoriť z EÚ **centrum umelej inteligencie na svetovej úrovni** a zároveň zabezpečiť, aby sa umelá inteligencia zameriavala na človeka a bola **dôveryhodná**. V Bielej knihe o umelej inteligencii³, ktorú Komisia uverejnila vo februári 2020, sa stanovuje jasná vízia pre umelú inteligenciu v Európe: ekosystém excelentnosti a ekosystém dôvery pre umelú inteligenciu.

Terajší balík opatrení v oblasti umelej inteligencie predstavuje kľúčový míľnik v oboch politických rozmeroch. Komisia predkladá **návrh regulačného rámca pre umelú inteligenciu, ako aj revidovaný koordinovaný plán v oblasti umelej inteligencie**, aby podporila jej rozvoj a riešila potenciálne vysoké riziká, ktoré umelá inteligencia predstavuje pre bezpečnosť a základné práva.

---

¹ Pozri aj všeobecnú poznámku č. 25 Dohovoru OSN o právach dieťaťa z februára 2021.

² Oznámenie Európskej komisie o [stratégii pre umelú inteligenciu v Európe](#), COM(2018) 237.

³ Európska komisia, [Biela kniha o umelej inteligencii](#), február 2020, COM(2020) 65.

2. Dva aspekty umelej inteligencie: príležitosti a riziká

Európska únia vzhľadom na potenciál umelej inteligencie podporuje jej rozvoj a zavádzanie. Komisia plánuje investovať do umelej inteligencie prostredníctvom programov Digitálna Európa a Horizont Európa 1 miliardu EUR ročne a získať dodatočné investície zo súkromného sektora a od členských štátov, aby v priebehu tejto dekády dosiahli výšku 20 miliárd EUR ročne.

Posilniť európske schopnosti v oblasti umelej inteligencie je kľúčovým prvkom širšej stratégie, ktorej cieľom je pripraviť Európu na digitálny vek a premeniť nasledujúcich desať rokov na **digitálnu dekádu**, ako sa uvádza v digitálnom kompase⁴. Podpora inovácií založených na umelej inteligencii je úzko spojená s vykonávaním Európskej dátovej stratégie vrátane nedávneho návrhu aktu o správe údajov⁵, pretože umelá inteligencia môže prospievať len vtedy, ak má bezproblémový prístup k údajom. Najmä malé a stredné podniky budú potrebovať spravodlivý prístup k údajom, aby sa umožnilo široké uplatnenie umelej inteligencie v hospodárstve EÚ. Navrhovaný regulačný rámec pre umelú inteligenciu pôjde ruka v ruku s uplatniteľnými právnymi predpismi o bezpečnosti výrobkov, a najmä s revíziou smernice o strojových zariadeniach⁶, v ktorej sa okrem iného riešia bezpečnostné riziká nových technológií vrátane rizík vyplývajúcich zo spolupráce ľudí a robotov či kybernetických rizík s bezpečnostnými dôsledkami, ako aj autonómnych strojov. Rámec zároveň dopĺňa Stratéziu EÚ pre bezpečnostnú úniu, novú stratégiu kybernetickej bezpečnosti⁷, akčný plán digitálneho vzdelávania na roky 2021 – 2027⁸ a nedávno navrhnutý akt o digitálnych službách a akt o digitálnych trhoch⁹, ako aj akčný plán pre európsku demokraciu¹⁰. Navrhovaný rámec budú napokon dopĺňať právne predpisy na prispôsobenie únijskeho rámca zodpovednosti, napríklad revízia smernice o zodpovednosti za výrobky, s cieľom riešiť otázky zodpovednosti súvisiace s novými technológiami vrátane umelej inteligencie, a revízia smernice o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.

Európa vďaka novoprijatému **Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti** bude môcť zvýšiť svoje ambície a stať sa pri zavádzaní umelej inteligencie priekopníkom. Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, ktorý bude ústredným prvkom plánu európskej obnovy, poskytne bezprecedentnú sumu 672,5 miliardy EUR vo forme úverov a grantov na podporu reforiem a investícií členských štátov v kľúčových prvých rokoch obnovy. Najmenej 20 % dostupných

---

⁴ [Digitálny kompas do roku 2030: digitálne desaťročie na európsky spôsob, COM\(2021\) 118.](#)

⁵ [COM\(2020\) 767.](#)

⁶ COM(2021) 202.

⁷ [Stratégia kybernetickej bezpečnosti EÚ](#), uverejnená 16. decembra 2020, JOIN(2020) 18.

⁸ Akčný plán digitálneho vzdelávania 2021 – 2027, COM(2020) 624.

⁹ [Tlačová správa o nových pravidlách pre digitálne platformy](#), uverejnená 15. decembra 2020, IP/20/2347.

¹⁰ COM(2020) 790.

finančných prostriedkov sa vyčlení na opatrenia na podporu digitálnej transformácie, čo v životnom cykle Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti¹¹ predstavuje až **134 miliárd EUR**.

Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti možno využiť na zvýšenie investícií členských štátov do umelej inteligencie a na podporu popredných výskumných, inovačných a testovacích kapacít, aby zrýchlený vývoj a využívanie umelej inteligencie mohli prispieť k hospodárskemu a sociálnemu oživeniu a z dlhodobého hľadiska mohli zlepšiť konkurencieschopnosť. Keďže financovanie z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sa poskytne popri programoch **Digitálna Európa a Horizont Európa**, ako aj nad rámec značného finančného krytia inovácií v rámci **programov politiky súdržnosti**, je táto príležitosť o to väčšia.

Umelá inteligencia a iné digitálne technológie môžu prispieť k udržateľnej obnove po pandémie COVID-19 vzhľadom na svoj potenciál **zvyšovať produktivitu** vo všetkých hospodárskych odvetviach, vytvárať nové trhy a prinášať obrovské príležitosti pre hospodársky rast v Európe. Technológie umelej inteligencie pomáhajú optimalizovať priemyselné procesy, posilňujú ich odolnosť, efektívnosť a ekologickosť a umožňujú inovatívne samoučenie a riešenia v reálnom čase, od prediktívnej údržby po kolaboratívne roboty, či od digitálnych dvojčiat až po rozšírenú realitu. Očakáva sa, že nové podnikateľské príležitosti a zvýšená hospodárska dynamika vytvorí nové pracovné príležitosti a budú prevažovať nad možnou stratou pracovných miest. Umelá inteligencia môže asistenčnými a podpornými riešeniami prispieť k väčším príležitostiam pre osoby so zdravotným postihnutím a starších ľudí, aby mohli viesť nezávislý život¹². Umelá inteligencia má okrem toho potenciál zohrávať významnú úlohu pri informovaní občanov a posilňovaní iniciatív na ich zapájanie.

Posilnenie kapacít v oblasti umelej inteligencie pomôže vybudovať **väčšiu odolnosť** voči budúcim otrasom, keďže európske spoločnosti budú mať dostatočné odborné znalosti na rýchle uplatňovanie umelej inteligencie na nové výzvy. Umelá inteligencia môže okrem toho významne prispieť k dosiahnutiu cieľov Európskej zelenej dohody tým, že pomôže priemyslu, podnikom, orgánom verejnej moci a občanom prijímať udržateľnejšie rozhodnutia na začlenenie obnoviteľných zdrojov energie do energetického systému prostredníctvom inteligentnejšieho riadenia prenosových a prepravných sietí alebo na zníženie emisií skleníkových plynov, napríklad prostredníctvom inteligentnej mobility, optimalizovaného využívania zdrojov či presného poľnohospodárstva.

Umelá inteligencia môže významne prispieť k cieľom Stratégie EÚ pre bezpečnostnú úniu. Môže byť strategickým nástrojom na odvrátenie súčasných hrozieb a na predvídanie budúcich rizík (vrátane hybridných hrozieb) a príležitostí. Umelá inteligencia môže pomôcť v boji proti trestnej činnosti a terorizmu a umožniť orgánom presadzovania práva držať krok s rýchlo sa

---

¹¹ Európska komisia v rámci svojej ročnej stratégie udržateľného rastu na rok 2021 stanovila strategické usmernenia na vykonávanie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, COM(2020) 575.

¹² Stratégia v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím, COM(2021) 101.

vyvíjajúcimi technológiami, ktoré využívajú zločinci pri svojich aktivitách s presahom aj do zahraničia.

Vo využívaní prínosu umelej inteligencie **môže Európa stavať na svojich silných stránkach, ktorými disponuje**. Európa má vo svete vedúce postavenie v oblasti robotiky a konkurencieschopných priemyselných ekosystémov. Vďaka týmto prednostiam, čoraz výkonnejšej výpočtovej infraštruktúre (napr. vysokovýkonné počítače) a veľkým objemom verejných a priemyselných údajov dokáže budovať kapacity umelej inteligencie na poprednej svetovej úrovni, a to s podporou svojich excelentných výskumných centier a rastúceho počtu inovatívnych startupov. Členské štáty EÚ a Komisia budú združovať odborné znalosti, koordinovať svoje činnosti a spoločne mobilizovať ďalšie zdroje, aby tieto silné stránky dokázali zužívať s dostupnými finančnými zdrojmi. Komisia na tento účel a na základe spolupráce, ktorú s členskými štátmi rozvíja od roku 2018, teraz predkladá **revidovaný koordinovaný plán v oblasti umelej inteligencie**.

Používanie umelej inteligencie zároveň vytvára riziká, ktoré treba riešiť. Určité charakteristiky umelej inteligencie, ako napríklad nepriehľadnosť mnohých algoritmov, ktoré sťažujú skúmanie príčinných vzťahov, predstavujú pre **bezpečnosť a základné práva** osobitné a potenciálne **vysoké riziká**, ktoré sa nedajú riešiť existujúcimi právnymi predpismi, alebo je v prípade týchto rizík uplatnenie existujúcej legislatívy náročné. Často sa napríklad nedá určiť, prečo systém umelej inteligencie dospeje k danému výsledku. V dôsledku toho môže byť ťažké posúdiť a dokázať, či niekto nebol použitím systémov umelej inteligencie nespravodlivo znevýhodnený, napríklad pri rozhodovaní o prijatí do zamestnania alebo pracovnom povyšovaní, či pri žiadosti o dávky z verejného systému. Používanie systémov umelej inteligencie môže spôsobiť dotknutým ľuďom značné ťažkosti pri náprave chybných rozhodnutí. Rozpoznávanie tváre vo verejnom priestore môže výrazne narúšať súkromie, pokiaľ nie je riadne regulované. Okrem toho nedostatočná odborná príprava a koncepcia systémov umelej inteligencie môžu viesť k závažným chybám, ktoré môžu ohroziť súkromie a zásadu nediskriminácie¹³. Roboty a inteligentné systémy založené na umelej inteligencii musia byť naprojektované a skonštruované tak, aby spĺňali rovnaké vysoké normy bezpečnosti a ochrany základných práv, ako sú normy v prípade tradičných technológií stanovené v európskych právnych predpisoch.

Európsky parlament a Európska rada v reakcii na tieto otázky v oblasti umelej inteligencie opakovane vyzývali na prijatie legislatívnych opatrení na zabezpečenie dobre fungujúceho vnútorného trhu so systémami umelej inteligencie, v rámci ktorého sa prínosy aj riziká umelej inteligencie budú náležite riešiť spôsobom, ktorý prejde skúškou času. **Návrh regulačného rámca**¹⁴ pre umelú inteligenciu, ktorý predložila Komisia, predstavuje kľúčový krok na ceste k

¹³ Pozri aj stratégiu EÚ pre rodovú rovnosť, COM(2020) 152 (marec 2020), akčný plán EÚ proti rasizmu, COM(2020) 565 (september 2020), stratégiu EÚ pre rovnosť LGBTIQ osôb, COM(2020) 698 (november 2020) a stratégiu v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím, COM(2021) 101 (marec 2021).

¹⁴ COM(2021) 206. Do rozsahu pôsobnosti tohto regulačného rámca nebude patriť vývoj a využívanie umelej inteligencie na vojenské účely.

ochrane bezpečnosti a základných práv, a tým k zabezpečeniu dôvery v rozvoj a zavádzanie umelej inteligencie.

Koordinovaný plán a návrh regulačného rámca sú súčasťou úsilia Európskej únie stať sa aktívnym hráčom na medzinárodných a multilaterálnych fórach v oblasti digitálnych technológií a globálnym lídrom v presadzovaní dôveryhodnej umelej inteligencie a zabezpečiť súlad medzi vonkajšími činnosťami EÚ a jej vnútornými politikami. Na svetovej scéne sa umelá inteligencia stala oblasťou strategického významu na priesečníku geopolitických aspektov, obchodných záujmov a bezpečnostných otázok. Krajiny na celom svete si osvojujú používanie umelej inteligencie, ktorá je vzhľadom na svoju užitočnosť a potenciál prostriedkom na dosiahnutie technického pokroku. Regulovanie umelej inteligencie je ešte len v ranom štádiu a pre **EÚ je dôležité stať v čele tvorby nových ambiciózných globálnych noriem**, medzinárodných iniciatív¹⁵ v oblasti normalizácie súvisiacich s umelou inteligenciou a rámcov spolupráce v súlade s multilaterálnym systémom založeným na pravidlách, ako aj s hodnotami, ktoré Únia zastáva. V súlade so spoločným oznámením o posilnení príspevku EÚ k multilateralizmu založenému na pravidlách¹⁶ má EÚ v úmysle prehliť partnerstvá, koalície a spojenectvá s tretími krajinami, najmä s podobne zmysľajúcimi partnermi, ako aj s multilaterálnymi a regionálnymi organizáciami¹⁷. Takisto sa mieni zapojiť do tematickej spolupráce s inými krajinami a prejaviť svoj nesúhlas, ak budú tieto hodnoty ohrozené.

3. Míľnik na ceste k európskemu prístupu k umelej inteligencii

Balík, ktorý bol dnes zverejnený, je výsledkom **trojročnej intenzívnej tvorby politík v oblasti umelej inteligencie** na európskej úrovni. Po tom, ako Európska komisia v apríli 2018 zverejnila európsku stratégiu v oblasti umelej inteligencie, a po rozsiahlych konzultáciách so zainteresovanými stranami vypracovala expertná skupina na vysokej úrovni pre umelú inteligenciu v apríli 2019 usmernenia pre dôveryhodnú umelú inteligenciu¹⁸ a v júli 2020

---

¹⁵ Iniciatívy, ako napríklad zásady OECD v oblasti umelej inteligencie, ktoré členské krajiny OECD prijali v máji 2019 v odporúčaní Rady OECD o umelej inteligencii (OECD/LEGAL/0449); dialóg predsedníctva skupiny G20 o umelej inteligencii (dialóg) v rámci osobitnej skupiny pre digitálnu ekonomiku (DETF) ako súčasť jej úsilia o dosiahnutie pokroku v zásadách skupiny G20 v oblasti umelej inteligencie, 2019; návrh odporúčania UNESCO o etike v oblasti umelej inteligencie; alebo globálny samit ITU s názvom *AI for Good*, vedúca globálna a inkluzívna platforma Organizácie Spojených národov pre umelú inteligenciu zameraná na konkrétne opatrenia. Medzinárodné normalizačné organizácie ako ISO a IEEE sa zapájajú aj do normalizačných činností v oblasti umelej inteligencie (napr. ISO/IEC JTC 1/SC 42 a globálna iniciatíva IEEE týkajúca sa etiky v oblasti autonómnych a inteligentných systémov).

¹⁶ Táto koncepcia, na ktorej sa podieľajú viaceré zainteresované strany, bude zahŕňať aj organizácie občianskej spoločnosti.

¹⁷ [Spoločné oznámenie Európskemu parlamentu a Rade o posilnení príspevku EÚ k multilateralizmu založenému na pravidlách, február 2021, JOIN \(2021\) 3.](#)

¹⁸ Etické usmernenia pre dôveryhodnú umelú inteligenciu sú dokument, v ktorom sa navrhuje prístup k umelej inteligencii zameraný na človeka a uvádzajú sa v ňom kľúčové požiadavky, ktoré musia splňať systémy umelej inteligencie, aby sa považovali za dôveryhodné.

zoznam bodov na posudzovanie dôveryhodnej umelej inteligencie. Okrem toho bola vytvorená Aliancia pre umelú inteligenciu¹⁹ ako platforma pre približne 4 000 zainteresovaných strán na účely diskusií o technologických a spoločenských vplyvoch umelej inteligencie, ktoré vrcholila na každoročnom zhromaždení o umelej inteligencii. Zároveň prvý koordinovaný plán v oblasti umelej inteligencie²⁰ uverejnený v decembri 2018 predstavuje spoločný záväzok s členskými štátmi podporovať rozvoj a využívanie umelej inteligencie v Európe a koordinovať európske a vnútroštátne úsilie v oblasti umelej inteligencie.

Na základe prepojenia obidvoch týchto pracovných línií Komisia uverejnila svoju **Bielu knihu o umelej inteligencii** spolu so správou o aspektoch bezpečnosti a zodpovednosti v súvislosti s umelou inteligenciou, internetom vecí a robotikou²¹. V bielej knihe sa navrhlo niekoľko opatrení na podporu ekosystému excelentnosti, ktoré viedli k terajšej revízii koordinovaného plánu. Stanovili sa v nej aj politické možnosti budúceho regulačného rámca EÚ na zabezpečenie ekosystému dôvery v Európe, čím sa vytvára priestor pre dnešný návrh regulačného rámca pre umelú inteligenciu. Účasť na **verejnej konzultácii** o Bielej knihe o umelej inteligencii²², ktorá prebiehala od februára do júna 2020, bola široká a európski občania, členské štáty a zainteresované strany v nej mohli poskytnúť svoje podnety a podieľať sa na utváraní prístupu EÚ a politických možností pre umelú inteligenciu.

4. Na ceste k dôveryhodnosti: návrh regulačného rámca pre umelú inteligenciu

Ako sa uvádza v Bielej knihe o umelej inteligencii a vo veľkej miere to potvrdila aj následná verejná konzultácia, používanie umelej inteligencie vytvára určité špecifické **vysoké riziká, na ktoré existujúce právne predpisy nestačia**. Hoci na úrovni EÚ aj členských štátov už existuje pevný legislatívny rámec na ochranu základných práv²³ a zaistenie bezpečnosti²⁴ a práv spotrebiteľov²⁵, najmä všeobecné nariadenie o ochrane údajov²⁶ a smernica o presadzovaní práva²⁷, niektoré osobitné prvky technológií umelej inteligencie (napr. nepriehľadnosť) môžu sťažiť uplatňovanie a presadzovanie takýchto právnych predpisov a vytvárať vysoké riziká, ktoré

¹⁹ Aliancia pre umelú inteligenciu je fórum viacerých zainteresovaných strán, ktoré bolo spustené v júni 2018, Aliancia pre umelú inteligenciu <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/european-ai-alliance>.

²⁰ Európska komisia, [Koordinovaný plán v oblasti umelej inteligencie](#), december 2018, COM(2018) 795.

²¹ [Správa Európskej komisie o vplyve umelej inteligencie, internetu vecí a robotiky na bezpečnosť a zodpovednosť](#), 19. februára 2020, COM(2020) 64.

²² [Verejná konzultácia Európskej komisie o Bielej knihe o umelej inteligencii](#), február – jún 2020.

²³ Napríklad smernica 2000/43/ES proti diskriminácii na základe rasového a etnického pôvodu alebo smernica 2000/78/ES proti diskriminácii na pracovisku na základe náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie.

²⁴ Napríklad smernica 2001/95/ES o všeobecnej bezpečnosti výrobkov, smernica 2006/42/ES o strojových zariadeniach, ako aj odvetvové právne predpisy, ako je nariadenie (EÚ) 2017/745 o zdravotníckych pomôckach alebo rámec EÚ pre schvaľovanie motorových vozidiel a dohľad nad trhom s nimi.

²⁵ Napríklad smernica 2005/29/ES o nekalých obchodných praktikách.

²⁶ Nariadenie (EÚ) 2016/679.

²⁷ Smernica (EÚ) 2016/680.

si budú vyžadovať špecifickú regulačnú reakciu. Návrhom sa preto zavádza súbor harmonizovaných pravidiel, ktoré sa vzťahujú na koncepciu, vývoj a používanie určitých vysokorizikových systémov umelej inteligencie, ako aj obmedzenia určitých použití systémov diaľkovej biometrickej identifikácie.

Získaním dôvery ľudí by plánované právne predpisy založené na riziku mali podporiť zavádzanie umelej inteligencie v celej Európe a posilniť európsku konkurencieschopnosť. Návrh Komisie preto sleduje dvojaký cieľ, a to primeraným spôsobom riešiť riziká spojené s konkrétnymi aplikáciami umelej inteligencie a podporiť zavádzanie umelej inteligencie. Navrhovaný právny rámec má byť nadčasový a priaznivý pre inovácie, a preto je koncipovaný tak, aby sa **využíval len v úplne nevyhnutných prípadoch** a spôsobom, ktorým sa minimalizuje zaťaženie hospodárskych subjektov, a má mať jednoduchú riadiacu štruktúru.

V navrhovanom nariadení o umelej inteligencii sa uvádzajú pravidlá na zvýšenie transparentnosti a minimalizáciu rizík pre bezpečnosť a základné práva, ešte než sa systémy umelej inteligencie budú môcť používať v Európskej únii. Jeho štruktúra je založená na niekoľkých základných komponentoch, ktoré ako celok vytvárajú **primeraný európsky regulačný prístup založený na riziku**. Po prvé, stanovuje sa v ňom technologicky neutrálne vymedzenie systémov umelej inteligencie, ktoré je nadčasové, a to do takej miery, aby sa mohlo vzťahovať na techniky a prístupy, ktoré ešte nie sú známe alebo vyvinuté.

Po druhé, aby sa zabránilo nadmernej regulácii, návrh sa zameriava na takzvané „**vysokorizikové**“ **prípady používania umelej inteligencie**, t. j. keď sú riziká, ktoré prinášajú systémy umelej inteligencie, mimoriadne vysoké. Systém umelej inteligencie sa klasifikuje ako vysokorizikový v závislosti od zamýšľaného účelu systému a od závažnosti možnej škody a pravdepodobnosti jej výskytu. Vysokorizikové systémy zahŕňajú napríklad systémy umelej inteligencie určené na nábor ľudí, hodnotenie ich úverovej bonity²⁸ alebo súdne rozhodovanie. S cieľom zabezpečiť, aby pravidlá obstáli aj v budúcnosti a aby ich bolo možné prispôbiť vznikajúcim použitiam a aplikáciám vysokorizikových systémov umelej inteligencie, existuje možnosť klasifikovať nové systémy umelej inteligencie ako vysokorizikové v určitých vopred vymedzených oblastiach použitia.

Po tretie, v návrhu sa stanovuje, že **vysokorizikové systémy umelej inteligencie musia dodržiavať súbor osobitne navrhnutých požiadaviek**, medzi ktoré patrí používanie vysokokvalitných súborov údajov, vytvorenie vhodnej dokumentácie na zlepšenie výsledovateľnosti, výmena zodpovedajúcich informácií s používateľom, návrh a vykonávanie primeraných opatrení ľudského dohľadu a dosiahnutie najvyšších noriem, pokiaľ ide o spoľahlivosť, bezpečnostnú ochranu, kybernetickú bezpečnosť a presnosť. **Vysokorizikové systémy umelej inteligencie** treba pred uvedením na trh alebo do prevádzky **posúdiť, či tieto**

---

²⁸ Aj Európsky parlament navrhol rozlišovať medzi vysokorizikovými a inými aplikáciami umelej inteligencie a medzi vysokorizikové aplikácie zahrnul napríklad nábor ľudí alebo hodnotenie ich úverovej bonity.

požiadavky spĺňajú. V záujme hladkej integrácie s existujúcimi právnymi rámcami sa v návrhu v prípade potreby zohľadňujú odvetvové pravidlá bezpečnosti, čím sa zabezpečuje súdržnosť medzi právnymi aktmi a zjednodušenie pre hospodárske subjekty.

V predkladanom návrhu nariadenia sa **zakazuje určitý obmedzený súbor použítí umelej inteligencie**, ktoré sú v rozpore s hodnotami Európskej únie alebo porušujú základné práva. Zákaz sa vzťahuje na systémy umelej inteligencie, ktoré ovplyvňujú správanie osôb podprahovými technikami alebo využívaním konkrétnych zraniteľných miest, a tým spôsobujú alebo môžu spôsobiť fyzickú alebo psychickú ujmu. Vzťahuje sa aj na sociálne hodnotenie na všeobecné účely pomocou systémov umelej inteligencie orgánmi verejnej moci.

Pokiaľ ide o špecifický prípad systémov **dial'kovej biometrickej identifikácie** (napr. nástroje na rozpoznávanie tváre na kontrolu okoloidúcich osôb vo verejných priestoroch), v navrhovanom nariadení sa stanovuje prísnejší prístup. Používanie systémov v reálnom čase na účely presadzovania práva by vo verejne prístupných priestoroch bolo v zásade zakázané, pokiaľ sa zákonom výnimočne nepovolí²⁹. Každé povolenie podlieha osobitným zárukám. Okrem toho musí notifikovaná osoba v prípade všetkých systémov umelej inteligencie určených na používanie na dial'kovú biometrickú identifikáciu fyzických osôb vykonať postup posudzovania zhody *ex ante* s cieľom skontrolovať súlad s požiadavkami na vysokorizikové systémy umelej inteligencie a tieto systémy budú podliehať prísnejším požiadavkám na logovanie a ľudský dohľad.

Podľa navrhovaného nariadenia **iné spôsoby použitia systémov umelej inteligencie** podliehajú len **minimálnym požiadavkám na transparentnosť**, napríklad v prípade chatbotov, systémov rozpoznávania emócií alebo tzv. deepfakes. Vďaka tomu sa ľudia budú môcť rozhodovať na základe informácií alebo sa určitej situácii budú môcť vyhnúť. **A napokon** sa navrhovaným nariadením podporí využívanie **experimentálnych regulačných prostredí**, ktorými sa vytvorí kontrolované prostredie na testovanie inovačných technológií na obmedzený čas, prístup k centram digitálnych inovácií a prístup k zariadeniam na testovanie a experimentovanie, čo pomôže inovačným spoločnostiam, malým a stredným podnikom a startupom pokračovať v inovácii v súlade s týmto novým návrhom nariadenia. Ďalšie kroky na rozšírenie systému experimentálnych regulačných prostredí možno považovať za súčasť revízie nariadenia.

V navrhovanom nariadení o umelej inteligencii sa tak spája väčšia bezpečnosť s ochranou základných práv, pričom sa podporuje aj inovácia a **umožňuje sa zachovanie dôvery bez toho, aby sa bránilo inovácii.**

5. Dosiahnutie vedúceho postavenia EÚ vo svete: revidovaný koordinovaný plán v oblasti umelej inteligencie

---

²⁹ Na iné účely sa uplatňuje zákaz a výnimky uvedené v článku 9 všeobecného nariadenia o ochrane údajov (EÚ) 2016/679.

Umelá inteligencia je súbor technológií strategického významu a na využitie jej výhod musí Európska únia konať ako jeden celok. Na dosiahnutie úspechu je nevyhnutná **koordinácia politiky a investícií v oblasti umelej inteligencie** na európskej úrovni. Globálna konkurencieschopnosť Európy a jej vedúce postavenie umožní vývoj a prijímanie najnovších technológií. Vďaka takejto koordinácii bude môcť Európa využiť prínos umelej inteligencie pre hospodárstvo, spoločnosť a životné prostredie a európske hodnoty sa budú ľahšie presadzovať na celom svete.

Z toho dôvodu sa Európska komisia a členské štáty v roku 2018 zaviazali, že budú spolupracovať a ako prvý krok prijali koordinovaný plán v oblasti umelej inteligencie. V koordinovanom pláne sa položili základy koordinácie politik v oblasti umelej inteligencie a členské štáty boli vyzvané, aby vypracovali národné stratégie. Od prijatia koordinovaného plánu na konci roka 2018 sa však **technologický, hospodársky a politický kontext v oblasti umelej inteligencie značne zmenil**. Komisia preto v záujme zachovania agilnosti koordinovaného plánu a jeho vhodnosti na daný účel predkladá jeho preskúmanie z roku 2021³⁰.

Preskúmanie koordinovaného plánu z roku 2021 je príležitosťou na **vytvorenie** ďalšej **európskej pridanej hodnoty** a posilnenie celosvetovej úlohy EÚ v oblasti umelej inteligencie. Predkladajú sa v ňom **štyri kľúčové súbory návrhov**, ako môže Európska komisia spolu s členskými štátmi a súkromnými subjektmi rýchlejšie napredovať, konať a navzájom sa zosúladiť, aby sa využili príležitosti, ktoré technológie umelej inteligencie ponúkajú, a zjednodušil sa európsky prístup k umelej inteligencii. Ide o nasledujúce štyri kľúčové súbory návrhov.

Po prvé, **určiť základné podmienky** na rozvoj a zavádzanie umelej inteligencie v EÚ a sústrediť sa pri tom na rámec spolupráce a na dátovú a výpočtovú infraštruktúru. Základné podmienky treba navrhnuť tak, aby boli ústretové k malým a stredným podnikom a umožňovali malým podnikom zohrávať úlohu pri vývoji a zavádzaní umelej inteligencie v celej EÚ. Členské štáty sú nabádané, aby v spolupráci s EÚ urýchlili opatrenia navrhované v národných stratégiách pre umelú inteligenciu a v prípade potreby využívali Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti a Kohézny fond. Patria sem **investície do podpornej infraštruktúry**, ako sú **dátové priestory a výpočtové zdroje**.

Po druhé, **vytvoriť z EÚ miesto, kde sa excelentnosti darí od laboratória po trh**. Komisia sa preto zameria na **financovanie sietí excelentnosti v oblasti umelej inteligencie a zriadi európske partnerstvo** pre umelú inteligenciu, údaje a robotiku v rámci programu Horizont Európa s cieľom uľahčiť excelentnosť vo výskume. Na zabezpečenie dostupnosti testovania a experimentovania pre inováciu a rýchle zavádzanie budú členské štáty v spolupráci s Komisiou v rámci programu Digitálna Európa spolufinancovať **inovačné testovacie a experimentačné zariadenia pre umelú inteligenciu**, ako aj **sieť európskych centier digitálnych inovácií**, ktoré

---

³⁰ Komisia sa zaviazala predložiť členským štátom revíziu koordinovaného plánu, a to v [Bielej knihe o umelej inteligencii](#) z roku 2020 a v [koordinovanom pláne v oblasti umelej inteligencie](#) z roku 2018.

malým a stredným podnikom, ako aj orgánom verejnej správy pomôžu v zavádzaní umelej inteligencie.

Po tretie, zabezpečiť, aby **umelá inteligencia pracovala pre ľudí a bola silou pôsobiacou pre dobro spoločnosti**. Komisia bude naďalej prijímať opatrenia, aby umelá inteligencia, ktorá bola vyvinutá a uvedená na trh v EÚ, bola zameraná na človeka, udržateľná, bezpečná, inkluzívna, prístupná a dôveryhodná. Na dosiahnutie týchto cieľov je kľúčové, aby regulačný rámec **zabezpečoval dôveru v systémy umelej inteligencie** a zároveň na celosvetovej scéne podporoval prístup EÚ k umelej inteligencii založený na hodnotách. Členské štáty sú tiež dôrazne nabádané, aby **podporovali talenty a zlepšovali ponuku potrebných zručností**, ktorými sa umožní rozvoj dôveryhodnej umelej inteligencie.

Po štvrté, pokročiť v **budovaní strategického vedúceho postavenia v odvetviach s veľkým dosahom**³¹ vrátane zmeny klímy a životného prostredia, zdravia, verejného sektora, robotiky, mobility, bezpečnosti a vnútorných vecí, ako aj poľnohospodárstva.

Vzhľadom na hospodársku silu EÚ a jej regulačné právomoci majú spoločné opatrenia, koordinácia a investície obrovský potenciál, vďaka ktorému **získa európsky priemysel konkurenčnú výhodu** a podporí sa vnútorný trh. Opatrenia EÚ môžu okrem toho uľahčiť celosvetové prijatie noriem EÚ pre dôveryhodnú umelú inteligenciu a zabezpečiť, aby rozvoj, zavádzanie a šírenie umelej inteligencie bolo udržateľné a založené na hodnotách, zásadách a právach chránených v EÚ v prospech všetkých jednotlivcov a nášho životného prostredia.

6. Využiť príležitosť

Zrýchlený rozvoj a zavádzanie vyspelej a dôveryhodnej umelej inteligencie v Európe je predpokladom budúcej európskej konkurencieschopnosti a prosperity. Balík, ktorý bol dnes predstavený, je míľnikom na ceste k dosiahnutiu tejto ambície, pričom **využíva príležitosť**, ktorú umelá inteligencia prináša, a **zároveň rieši súvisiace riziká**. Budú však potrebné rýchle a rozhodné opatrenia Európskej únie, Európskeho parlamentu a členských štátov, aby sa táto ambícia stala skutočnosťou.

---

³¹ Ide o doplnok k horizontálnym opatreniam, ktoré vychádzajú z opatrení navrhnutých v koordinovanom pláne z roku 2018.